

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, October' 15-dikén 1819.

Spanyol Amerika.

A' Terra-Fermán lévő Spanyol seregek' fő vezére Generális Morillo a' Veneczuelai Insurgensek között szolgáló tisztekhez Proklamációt intézett, melyben nagyon a' szivekre beszélt: de a' melyre ezen tisztek is feleltek. Mind a' Proklamáció mind a' reá adatott Felelet kijött a' *Ney-Yorki* újságnak azon egy darabjában. — „Ti, így szoll Morillo az Anglus tisztekhez, egy tsekély ember' vezérlése alatt 's oly haramia csoportok között szolgáltok, a' kik magokat mindenféle elvetemedések és oly rettenetes kegyetlenségek által tették esmeretessé, mellyektől néktek, a' ti természeti karakteretek szerént nem undorodni, lehetetlenség. Ha a' betsületérésnek tsak egy szikrája meg van valamelyikben köztetek, az, telyességgel meg nem maradhat azon gyávák bándájában, kiket ön' hazájok, melynek földjét minden lehető gonoszságokkal megundokították, utál. A' Veneczuelai nép nem ohajt semmit úgy, mint békességet és ezen tsudateremtéseknek innét való számkivettetésüket. Én tudom, hogy ezen eltsábittatott Anglusok 's egyéb idegen katonák között sokan találhatnak, kik tsak azért nem válnak-el ezen gonoszoktól, hogy nintsen módjok a' magok hazájokba való visszamenetelre. Imé kihirdetem tehát, hogy én mind azoknak bátorságáért, kik a' vezérlésem alatt lévő armádánál megjelennek, kezességet válo-

lok, hogy, ha tettzeni fog, akár a' Catholicus Felség' szolgálatjára álljanak, akár pedig azon Országba, a' hova kívánkozni fognak, szabadon visszatérhessenek, 's a' többi. Költ a' Spanyol armáda' fő hadiszállásán *Achaguasban*, Május' 26-dikán, 1819-ben.“

„Mi, így feleltek *Morillónak* az Insurgenseknél szolgáló Anglus tisztek, éppen azok az emberek vagyunk, kik a' Generális Ur' hazájában (Spanyol Országban), mint a' megbántatott Spanyol nemzet' oltalmazóji, a' síkra kiállottunk, 's a' *Despotismust* megbüntettük, a' kiknek vére az Uraságtok' megtámogatott hazájáért folyt, 's a' kik azt a' szolgaságtól megmentettük. A' valóságos szabadságnak azon szeretete, melly minket az Ó világban (Európában) lelkesített, 's a' mellyel mi az Uraságtok' Királyának a' thronust 's nemzetének a' szabadságot visszaszerzettük vala, éppen ezen szabadság lelkesít, mondjuk, minket a' világnak ezen új részében is; és mi álhatatosan eltökélttük maguukat arra, hogy az elnyomattatott emberiségnek, melynek ügyét egyszer felvettük, az ő elragadoztatott jusait tsatázás által visszaszerezzük. Se' Monarkhiák se' Respublikák semegrontás se' fenyegetődés, nem fogják a' mi eltökéllettségünket ingdozóvá tenni.

„Sir! Hisze' a' Generális Ur maga is betsülte a' Spanyol hadakozásban az 'Anglus nép' betsületszeretét és principiumait; 's most ugyan ezeket lábaival ta-

pódja, a' midőn minket arra akar venni, hogy elálljunk az Insurgensektől. Azok a' Britannus tisztek és egyéb katonák, a' kik hazájokból ide jöttek, azért, hogy Veneczuela földjén, tsatázás által Amérikát függetlenné tegyék, elhozták ide magokkal az Anglus népnek betsületérzését 's büszkeségét is; itt se' fognak ők alábbvalók lenni a' háládatosságban és hűségben azon derék 's nemes szívű Republikánusoknál, a' kik a' magok valaha nagyon szép birtokaikat, (melyből az üldözés nagyon keveselt hagyott-meg néki-ek), vélek megosztják. Ily érzékenységek által lelkesítettvén, megvetjük az Ur' ajánlásait, mellyek sajnálásra méltóképpen abból a' vélekedésből veszik származásokat, mint ha minket ezen független Státusoknak Országlószékeik eltsábitottak 's megtsáltak volna. Köztünk sokan vagynak, a' kik szemekkel látták 's megesmerték ezen szabadságratörekedő népnek Vezérét (Hérosát), 's önként feláldozzák életjüket 's mindeneiket, tsakhogy néki azon időnek elhozásában segítségül lehessenek, a' melly őtet mind ezekért az iparkodásokért meg fogja jutalmaztatni."

Spanyol Ország.

Kadiks nagyon szomorú ábrázatot vett-fel azólta, hogy az Orvosok a' Sárga Hidegnek odavaló bekapását is megesmerték és kihirdették. A' városban tsak egy Batalion reguláris katonaság hagyatott, hogy a' polgárokkal közösen tegye a' szolgálatot. A' kikötőhelyben találta-tó hajókról a' kormányok mind elszedet-tek, hogy egy felé is ki ne evezhessenek 's a' pestist onnét tovább ne vihessék. Passust Kadiksból senki se' kap se' a' szározra se' a' tengerre való elútozásra. A' város közösülésének minden szomszéd-ságoktól való elvágattatása Sept. 13-di-

kán kezdődött. Ezen első napon 31 em- bert ölt-meg a' Sárga Hideg.

Puerto de Santa Maria városá- ban, melynek lakosai 4000-re számláltat- nak, a' három utolsó napok alatt 152 ember lett ezen döghalálnak áldozatjává.

Az 1814-dik esztendőbeli újságleve- lekből emlékezhetnek Olvasóink, hogy Porlier nevű Generális azon esztendő- ben *Galicziát* fel akarván lázzasztani, a' dolgot már annyira vitte volt, hogy Co- runa városát elfoglalta, 's ott, a' Kor- terek által készítettett Constitutziót ki- hirdette, hanem azután, midőn revolu- tziós próbatételeit folytatván útját Sant Jagó de Compostella felé vette volna, tulajdon katonáji által elárullatott 's a' Királyi seregeknek által adatott. Magát őtet azután nem soká megítélték 's a' vi- lágból ki is végezték: hanem 242 tisz- tek, öt esztendei fogság és vizsgáltság után, a' Fő Hadi Törvényszék által a' mult Jul. 9-dikén kimondatott 's a' Király által Aug. 12-dikén megerősítettett íté- letet, tsak most kapták-ki. Tizennégyen (de a' kik mind elszöktek) arra íteltettek, hogy hátulról lövettessenek agyon, 's jo- vaik elvétessenek; harmintzan várbéli fogságot szenvednek büntételeikhez mér- sékeltelve, 5 esztendőől fogva 10 eszt- endeig; többek tsak Politziai vigyázat alá vettettek; némelyek tsak tisztségeik- ből függesztettek-fel; 38-nak az öt eszten- deig tartott fogság büntetésül tulajdonit- tatván, elbotsáttattak; 500-ra számlálják azon Galicziai lakosokat, a' kik ezen per- be belébonyolodva voltak. Most már még azok a' nagy számú fogoly tisztek vagy- nak hátra a' megítéltetésre, a' kik Las- cy val (Kataloniában), 's Renovalessel elegyítették volt revoluziós mesterkedé- sekbe magokat. Ezek után következnek a' Valencziai támadók, 's végezetre azok, kik a' minap Kadiksnál elfogattattak. Tsak ezen utolsók 150-nen vagynak.

Német Ország.

Azt kérdezhették figyelmetesebb Olvasóink tőlünk, hogy: Hát mi lett már azoknak az embereknek dolgából, a' kik Pruszsziában 's némely más Német tartományokban öszszefogdostattak 's irásaik elvétették? Erre mi most két szóval tsak azt felelhetjük, hogy a' vizsgálódásoknak még nintsen vége. Hogy mennyire mehetett egyéb eránt a' tett vizsgálódások minéműsége, némü némü világosságot nyujthatnak Olvasóinknak az itt következő tudósítások: —

A' *Berlini* újságlevelek említik, hogy ott egy Biztosság neveztetett légyen ki a' végre, hogy az elfogattatott Demagogusok' ügyét, Politziai módon megvizsgálván, a' kiket ártatlanoknak lenni itél, azonnal szabadon bocsáttassa, ellenben azokat, a' kiket bünösöknek lenni itél, ha Pruszsus alattvalók, azonnal a' Pruszsziái Kamara' Törvénytörvénykezé' elejébe adja végső megvizgáltatásra 's megítélésre, ha pedig idegenek, küldje Moguntziába az ott lévő Német Elegyes Törvényes Szék' elejébe, a' melynek felállítatása *Karlsbadban* a' mult nyáron ott öszszegyülekezve volt Ministerék által határozatott-meg 's azután Frankfurthban a' Német Szövetség' Diétája által ts helybehagyattatott.

A' Hessen-Kasseli Választó Fejedelem ily Hirdetést intézett a' maga alattvalójához: —“

„Minnyájotok hallottátok, Hűséges Alattvalójim, azokat a' tikos mesterkedéseket és veszedelmes egygyesületeket, mellyek egy időtől fogva Német Ország-
nak több vidékein fennállottak 's a' közönséges tsendességnek és bátorságnak megháborításával fenyegetőztek. Az ezek után eddig tétetett vizsgálódásokból kijött, hogy az ő célzássok a' fennálló törvényes intézeteknek és a' Constitutzióknak

felforgattatasa 's egyéb büntetésreméltő ámulási próbatételek voltak légyen.

„Erre nézve a' Német Szövetségnek minden tagjai — jól általlátván azt, hogy az Isten' segedelme által visszaszereztetett külső békességnek tsak úgy lehetnek jó következései, ha a' belső tsendesség és békesség fenntartatván, ez által az alattvalóknak a' hasznos szorgalmatoskodásra és sebeik' begyogyittatására, 's azon boldogságnak visszatérítettésére, mellyet egy szomszéd Státusnak felfordittatása ezen boldog Német Országról is elenyésztetett vala, utak módok szereztetnek 's állandókká tétetnek — szükségesnek lenni találták ezen büntetésre méltó próbatételek ellen közös eszközöket elővenni, 's e' végre a' Német Szövetségnek Gyűlésében a' mult Sept. 20-dikán meghatározni, hogy Moguntziában egy Közép (Centralis) Biztosság állittassék fel, melly az említett törvénytelen plánumok után vizsgálódásokat (nyomozásokat) tegyen, 's a' veszedelmet ekképpen még csirájában megfőjtsa.

„Jónak találván ezen dolgot Alattvalójimnak haladék nélkül tudtokra adni, azt is hozzá adom, hogy az említett Biztosság a' kezébe adatott egyéb eszközökön kívül azzal a' hatalommal is felruházattott, hogy a' külömbkülömb Státusoktól a' gyanus személyeknek nem tsak elfogattatásokat 's Moguntziába lejendő vitettetéssek megkivánhassa, hanem hogy ezeket a' vizsgálódásoknak elvégződéséig 's a' büntetési ítéletnek kimondattatásáig, ott (Moguntziában) fogva tartathassa.

„Nékem nagy keserüséget okozna az, ha Alattvalójim közzül valamelyiket ezen sors találná érni; annyival is inkább, hogy nékem mind ez idejig legfundamentumosabb okaim voltak arra, hogy Hassusaimnak jó, engedelmes, és tsendes indulatjokkal megelégedjek, és büszke vagyok azzal, hogy az Isteni Gondvi-

selés által egy oly népnek kormányozására rendeltetem, melly a' hűség, törvényesség, és polgári jó rendtartás által, magát eleitől fogva, 's a' legnagyobb szelvények között is megkülömböztette, 's ugyan azért az én atyai szívemnek betses 's meg nem szünő gondviselésének tárgya."

Beszélik, hogy *S a n d* annyira meggyogyult, hogy talám el is vihetik Heidelbergából — hova? — gyaníthatóképen *Moguntziába*.

A' Pruszsiai Papi Ministérium kihirdetette a' Berlini újságlevelekben, hogy azok a' Pruszsus Tanulók, kik azon *Burschok'* Közönséges gyűléseiken, mellyek e' folyó Oktober' 18-dikára 's következő egy pár napjaira, külömbkülömb úton módokon való meghivattatás által, *Berlinbe*, *Jenába*, és Frankoniában *Streitbergbe* rendeltettek, megjeleni mérészléndenek, azonnal relegáltatnak.

A' *Jénai* Universitas Megtartóji is, tudniillik a' *Weimári* Nagy Hertzeg 's a' *Gothai* Hertzeg, több más Német Státusok' példájára, megparantsolták a' Tanulóknak, hogy Oktober' 18-dikán 's az azt megelőző és követő napokon, semmi féle nevű és nemű *Burschi* gyűlésen meg ne jelenyenek.

Nem régen irtuk vala, hogy az *Ex-Professor Görres* könyvét, melly ily czim alatt jött-ki, *Német Ország és a' Revolúzió*, *Coblenczben* elvétette volna az Országlószék. Most arról tudósítja egy ugyantsak *Coblenczi Könyváros* a' közönséget, hogy nálla meg lehet ezen könyvet vásárolni.

Frantzia Ország.

A' Pápa ő Szentsége válasza a' Frantzia Fő Papságnak hozzá intézett keserves levelére, e' volt: —

H e t e d i k P i u s P á p a.

„Tiszteletreméltó Atyafiak! Köszön-

tésem és Apostoli áldásom Hozzátok! Vettük azon irást, mellyet ti Maj. 50-dikán mindegygyütt közösen hozzánk intéztetek, 's a' mellyet közzületek 40-nen aláírtak, kik vagy már most Püspöki Székekben ülnek, vagy pedig általunk, a' nélkül, hogy Egyházaikat elfoglalták volna, betétetési Bullát kaptak, vagy pedig tsak a' Király által kineveztetek. Első, a' mitnéktek ezen váloszunkban mondanunk kell, az, hogy tudtotokra adjuk, hogy az a' gondolkodás, mellyet irástokban kifejeztetek, 's a' ti ditső készségtek felől való bizonyossátevésék, bennünket rendkívül való örömmel töltöttek-el. Mi megtanultuk ezen levélből, hogy ti nem azt keresvén a' mi a' tijeitek hanem a' mi a' Jésus Christusé, a' Religió javáért buzogván egészszen készek vagytok az áldozattételekre, bár melly nagyok legyenek is, és hogy ti azokat telyességgel semmiknek tartjátok, tsak hogy a' Hívőknek örökös boldogságokra szolgáljanak, 's a' ti Egyházaitok végezetre az ohajtott békességgel élhessenek. Háládatos szívvel szemléltük ezen irásotokból, hogy ti azon számos terheltetések mellett is, mellyek Frantzia Országban az Egyházat érdeklik, mint magatok is kinyilatkoztattátok, azt tartjátok, hogy néktek tsak ezen egyetlenegy segítő eszközötök legyen hátra, hogy a' bátorságos és mozdulhatatlan vasmatskához buzogósággal hozzáfogodván, öseitek példadása szerént vagy ha lehetséges még ennél is erősebben az Apostoli Szent Székhez tsatoljátok magatokat, és, mint magatok magatokat kifejezitek, a' ti Főtöknek vezérlése és befolyása nélkül egy lépést se tesztetek. Azt is szemléltük továbbá, hogy ti ezen irástokban nyilván-sággal kijelentettétek, hogy ti azt örömmel elfogadjatok és közös megegygyezés-sel betelyesítitek, a' mit a' Jésus Christusnak itt a' földön lévő Helytartója 's a'

Püspökök' Fejedelme a' Religiónak javára nézve meghatározni jónak fog találni, Végezetre azt is megjegyzettük irástokban, hogy nagyon sürgetve kívánnjátok, hogy benneteket tanátlásunkal segítsünk mint magatok szollatok, belátásunkal megvilágosítsunk, 's hatalmunk és méltóságunk által megerössítsünk, és hogy ti minket a' mi tsekélységünkben, nem tsak mint az Anya-Egyháznak azon Fejét, kinek a' Jésus Christus' tisztességi és *Jurisdictioni* elsőséget adott, megesmertek és betsültök, hanem még mint Itélő Birát, mint Békességszerzőt 's mint oly Közbenjárót úgy is néztek, a' kit kiválosztottatok és a' kire magatokat legnagyobb bizodalommal reá biztátok, 's a' kinek javallása, határozása, és ítélete, a' ti nagyon elkötelező tulajdon nyilatkoztatások szerént, a' ti erősségteket, bátorságtokat és vigasztalástokat teszik.

„Azon nagy kívánságunk, hogy azon inségeket, mellyek Frantzia Országban a' Catholica Religiót terhelik, 's azon akadályokat, mellyek az 1817-béli *Concordatának* betöltetését gátolják elhárítani lehessen, a' ti fenn felhordott gondolkozásokkal egygyütt, új noगतó okul szolgáltak nekünk arra, hogy a' Frantzia Királlyal e' végre elkezdett alkudozásokat annál nagyobb bizakodással folytassuk, meggyőződve lévén affelől, hogy a' Frantzia Püspököknek egymás között és az Anya-Egyház' Fejével való összesztatolódások, 's az a' magok' eltökéllése, hogy azt, a' mit mi a' ti Királyotokkal 's Uratokkal előre egygyetértve meg fogunk határozni, közös megegygyezéssel betelyesetitek, leg többet fognak arra tenni, hogy azon hasznokat elérhessük, a' mellyekre iparkodásaink czéloznak.

„Azonban azon dolgokat, mellyeket irástokban előnkbe terjesztettetek, éretten megfontolván, minekelötte azt a'

mit mi a' Frantzia Egyházok ügye' telyes eligazittatására való útnak tartunk, végrehajtattathatna, úgy itéltünk, hogy előre a' ti magatok által megesmertett sürgető szükségeken kellessék segítenünk, melyhezképpst meghatároztuk, hogy benneteket affelől, a' mit a' Királlyal ezen tekintetben végeztünk, tudósítsunk, hogy ti mindeneket megtudván, letehessétek azon félelmeskedéteket, a' melly benneteket, mint irástokból által láttuk, gyötör.

Ti, minthogy veletek az, a' mit a' jelenlévő szempillantatra nézve a' dolgok mostani állapotjához képpst végrehajthatónak lenni tartottuk, mint mondjátok, telyes minémúsége szerént nem közöltetett, azért való nyughatatlanokdástokat el nem titkoltatok, hogy ne talám az, a' minek most tsak Provisoriai Elintéztetésnek kellene lenni, idővel egészen úgy fog meghagyattatni, vagy pedig az Egyházak' nagy kárára sok esztendőig úgy fog tartani, és hogy ezen Rendnek ideigmeddig való behozattatása oly feltételekkel van összesztatoltatva, mellyek előttetek nem esmeretlenek. Illódolog tehát Tiszteletreméltó Atyafiak, hogy ti ezen félelmeskedésektől egészen megmentődjete.

„Elegendőképpen tudva van előttetek, melly nagy buzgósággal doigoztunk mi azon, hogy a' Legkeresztyénebb Királlyal egy oly *Concordatát* köthessünk, hogy a' Frantzia Országgal való Egyházi dolgok az abban lakó Hivőknek javokra a' mi Apostoli kötelességeinkel megegygyezőleg szerentsésen eligazittattathassanak, 's hogy a' Királynak, kit mi különösen szeretünk, és minden jó gondolkozoknak elégtétettethessék.

„De egyszersmind az is jól tudva van előttetek, hogy ezen *Concordatának* telyesítettése még egész a' mai na-

pig fel van függesztelve, 's azon gazdag gyümölcsök, mellyeket mi magunknak ettől ígértünk, a' mi nagy fájdalomunkra megakadályoztattak 's elkésleltettek.

„Valósággal tudtukra adatott nekünk a' Legkeresztyénebb Király' nevében, hogy, minekutánna Frantzia Országban a' Püspöki Székeknek száma a' mondott Felsőg' kívánsága szerént az 1817-ben Julius' 27-diken készült *Concordata* által *Kilenczvenkilenczre* szaporított volna, az Országnek közönséges terhei ily sok *Dotatzióknak* tételét meg nem engedik, 's a' Püspöki Székek' ezen számának megkissebbítettését szükségesképpen megkívánnyák, 's hogy azon környülállások, mellyek közzé a' nevezett Ország helyheztetve van, a' Legkeresztyénebb Királlyal az 1817-dik esztendőben kötött *Concordata*' betöltetésének elejébe még egyéb akadályok is állanak, és hogy Király ö Felsőge ezen akadályoknak elháríttathatása végett véllünk tanátsot tartani kéntelen volt.

„Minthogy a' mi szívünkön semmi nem fekszik oly nagyon, mint, hogy azon gazdag gyümölcsöket, mellyeket magunknak a' feljebb említett *Concordatától* ígártunk, begyűjthessük, 's az Egyház' dolgait a' viragzó Frantzia Országban erős és állandó lábra helyheztetődni, eligazítottani, láthassuk, tehát tudtára adtuk a' Királynak, hogy mi a' Frantzia Püspökök' feljebb említett számának némünémű megkissebbítettését, ha a' Frantzia Egyházak' és az Ország' ügye szükségesképpen kívánnyák, ellenzeni nem fogjuk: mindazonáltal tudván azt, hogy a' meghagyatandó Megyék határainak kiszabattatása a' helybéli környülállásokhoz 's a' Hivók szükségéhez képpent, 's a' Püspöki Székek' száma megkissebbítettésére kívántató munkáknak végrehajthatatása, szükségesképpen idő haladást

kivánnak, ehézképpesi úgy itéltünk, hogy Apostoli gondoskodásunk kívánnya, hogy ezen időközben is valamelly ideigmeddig való Egygyezés tétetessék, hogy ehéppen legalább a' jelenlévő inségeken, mellyek, mint mi tudósítottunk, a' Frantzia Egyházakat, a' miatt, hogy Pásztorainak jelenlététől megfosztattak, meglátogatták, lehető hamarsággal segíteni lehessen.

„Minekutánna ezen dolgok éretlen és koszszas idő alatt megfontoltattak, 's kölcsönös levelezés által is sokáig folytatott volna, mi, a' mi Atyánkíai, a' Romai Anyaszentegyház' Cardinálisai közül választott Congregatziónak meghallgatása, 's az Isteni segedelemnek meghívása után, a' kívánt czélzásnak elérhetése végett a' következőket meghatározni jónak találtuk: — (*A' többi következik.*)

Nagy Britannia.

Londonban, az úgy nevezett *Cityben*, Sept. 29-diken Lordmájorvalasztáshez fogtak, de nem kedvező, nem békességes 's nem tserdes előjelekkel. A' Választók nem azután jártak, a' mi az ő kötelességek lett volna, hanem azt kívánták, hogy legelőbb is a' vizsgáltság meg, hogy miképpen viselte magát a' lefolyt esztendőbéli Lordmájor; 's hogy azután a' Manchesteri Magistratus' és Polgári katonaság' magaviselete vétettség fontolás alá, 's az erről tétetendő ítélet voksolás által határozottassék meg. Délelőtti 11 óratájban szokott pompával elment a' gyűlésből egy Követség a' Lordmájori lakóházba, hogy az eddig volt Lordmájort a' gyűlésbe való megjelenésre meghívja és elkísérje. Megérkezvén velle a' Követség a' Guildhall nevű épület' elejébe (melynek nagy szalájában a' Lordmájori választások szoktak lenni) az özsze gyülekezve lévő nép ily kiálto-

zással köszöntötte ő Uraságát: *Égés! Gyilkolás!* — (melly kiáltozással oda érzelt a' nép, hogy ezen Polgármester a' Smithfieldi népgyűlés' fejei ellen pert akart indíttatni, azt erőssítvén felállók, hogy London várossát fel akarták égetni, 's azokat, a' kik az efféle népgyűléseknek nem barátjaik, meg akarták gyilkolni; a' melly tselekedete által magát a' nép előtt gyűlölségessé tévén, most azt hányta a' nép ezen szavak által, *Égés, Gyilkolás*, szemére) — Ezen első napon oly nagy zürzavar volt a' Választók' szalójában, hogy hozzá se lehetett a' munkához fogni. Haszontalan mondta a' Gyűlésnek ülésaitkinyitó Biztos, hogy itt most csak a' Lordmájornak választatásáról lehet szó; haszontalan iparkodtak Thomson és Waithman Aldermánok, hogy beszédekert tarthassanak, lehetetlen volt azokat lesendesíteni, a' kik azt kívánták, hogy mindeneknek előtte a' Manchesteri történeteket kell vizsgálás alá venni.

September' 30-dikán is nagy lármával folyt a' választás' munkája: de tsakugyan folyt ha mi lármával is. A' Candidatusok most Brydges, Wood, és Thorpe nevű Aldermánok. Az első 407, a' második 341, a' harmadik 332 votumot kapott.

Spanyol Amerika.

A' Veneczuelai történetekről, melyeket közlelbbi levelünkben tsak röviden említettünk, így ír hosszrasabban a' *Curaçoi* újság Jul. 31-dikén: —

„Barcelona mellett verekedésre került a' dolog a' Spanyol és Patrióta hadihajók között, melyben amazok megve-

rettetvén, ezek azután, a' fegyveres népet, mellyet Margaritáról vettek volt fel, Peczuelashoz a' szározra kiszállították. Ezen szerentsés próbatétel, Gen. Marinónak ezt követett győzedelme, az ő Cednoval, Bermudessel, Zarazával, 's nevezetesen az Anglus seregekkel lett öszszetsatolódása, mint látszik, előjelei fognak lenni egy nagy tsapásnak, melynek a' lehet következése, hogy a' fő város Caraccas, kapukat nyit az Independensek előtt.

Hasonló kedvező hangon beszél az Independensekre nézve egy Sz. Tamási Tudósítás Aug. 4-dikéről, így szollván: — „Megvalóságosult, hogy az Independensek Barcellonát és Cumánát elfoglalták; az utolsónak kikötőbelyében a' Spanyol hajós sereget is elfogták. Félnék némelyek, így rekeszti-be szavait ezen tudósító, hogy addig, míg ezen levelem Európába megérkezik, Laguerát, Puerto-Cabellót, és Caraccást is elfoglalják.

* * *

A' Bétsi Udv. Újságban ily cikkely találtatik Pestről: — „Professor Bene Ur Pesten, a' ki Doktor de Caro Ur-tól Bétsből 1818-ban Juniusban Bűdös-kőfűstölésre való készületet vitetett, az ezzel azólta külömbkülömb terhes és megrögzőtt, bőrön való és kösvény-nyavalyákkal tett orvoslásainak resultátumát a' Doktor Urhoz felküldötte, ekképpen: 64 betegek között meggyogyultak 31-gyen; valódi jobbulást kaptak 19-tzen; kimaradtak 8-tzan, 's még a' gyógyítás alatt yagnak 6-tan — a' melly valóságai oly kedvező resultátum, a' milyent tsak valamely Orvosi Szertől várni lehet.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesti levelekben méltó örvendezéssel említik a' Magyar nemzeti theatrom előmeneteléről, hogy ott a' Fejérvári jádzó társaság Sept. 24-iken ismét egy új Eredeti Víg-Játékot adott elő: „a' Kérők“ név alatt, melly közmegkedveltetést nyertt. A' Szerző, T. Kisfaludy Károly Ur, szerentsésen eltalálta a' Víg Játéknak azon finom tulajdonságait, hogy a' nevetséges ne legyen gúnyoló, és a' víg ne legyen parasztos. A' személyeknek meg voltak adva az ő tulajdonaik, és a' tréfák elmés, és tsinos mondásokkal voltak egyelítve. Óhajtanók, hogy illy példa több víg játékokat szüljön, mellyekben még nagy fogyatkozásunk vagyon. A' játszó személyek igen helyesen adták elő a' darabot, és meg mutatták, hogy nemcsak a' nagy idúlatok' kifejtésére, hanem a' mindennapi életben előforduló rejtek érzéseknek mesterséges képzésére is alkalmasok.

Budán különösen Ferdinand Ő Királyi Fő Herczége Katona ünnepet rendelt Fetséges Urunk nevenapjának tiszteletére. A' seregek a' kápolna sátor körül, négy szegű állásba helyezettettek, és az Isteni szolgálat végével, 's a' Te Deum alatt futó lövöldözéseket tettek, mellyekre az ágyuk feleltek. A' templomparádé után a' Katonaságot Ő Kir. Fő Hertzége maga előtt elléptetvén, a' Budai 's Pesti Generálisokat, 's egyéb fő Tiszteket megvendégelte.

H i r d e t é s.

Minthogy az Arad és Csanád Vár-

megyékben, ugy mint Földváron, Apaczan, Bodzáson, Kunágothán, Bánhegyesen, Megyesen, Sziondán, Bassarágán Dumiratosan, Kupán, Nagy Kamaráson lévő Camerális Pusztáknak (Praediumoknak) ezen esztendőben Aug. 1-ső napján tartatott Elkótyavetyéltetése, a' Felsőbb várokozásnak meg nem felelt: ehez képest meghatároztatott, hogy az Elkótyavetyéltetésre, vagy egyenként, a' már kijelentett részekben, vagy pedig mind egygyütt, újabban kitétetessenek.

A' Kótyavetye leszen ez esztendő Novemberének 4-dik napján Ó-Aradon a' Cameralis Praefekturánál. Az árenda' ideje Aprilis 25-dikén 1820-ban kezdődik 's tart tizenkét esztendeig. A' 'Sidók 's az eddig adósok maradott Árendások, es az olyan árendálniakarók, a' kik elegendő, bizonyos vagyonaikat törvényesen meg nem mutathatják, a' licitálásból kizáratatnak.

Egyéberánt az egy kevésbé megváltoztattatott Contractusi feltételeket meg lehet látni részint Aradon a' C. Praefektoratusnál, részint Budán a' Királyi Magyar Udvari Camara' Számtartóhivatalánál.

H i r d e t é s.

Közönségesen hírül adatik, hogy Ungváron, boldogult Kintzet Asszonyságnak jó készületű Patikája, az Officinával, kő házzal, és minden egyéb odatartozó épületekkel egygyütt, a' közelébb következő November hónapnak 5-dik napján, eladás végett közönséges kótyavetyére fog botsálatni.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Oct. 12-dikán 248 $\frac{1}{2}$ — 13-dikán 248 $\frac{1}{2}$ — 14-dikén 248 $\frac{1}{2}$ — forintot.